

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLE

I

SKOLEAARET 1864—65.

UDGIVNE SOM INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPROVEN OG AFGANGSPROVERNE

I JUNI OG JULI 1865

AF

PROF. F. C. C. BIRCH,
SKOLENS RECTOR

HORSENS.

H. FOGHS BOGTRYKKERI,

1865.

I. Examinier.

1. Aarsprøven 1864 afholdtes fra 11te til 20de Juli overensstemmende med det i forrige Aars Program meddelte Schema. Efter tilendebragt Prøve opflyttedes af 6te Klasses 8 Disciple 5 i 7de Kl., af 5te stud. Klasses 10 Disciple 6 i 6te Kl., af 4de stud. Klasses 10 Disciple 9 i 5te stud. Kl., 4de Realklasses 4 Disciple alle i 5te Realkl., af 3die stud. Klasses 14 Disciple 13 i 4de stud. Kl., 3die Realklasses 7 Disciple alle i 4de Realkl., af 2den Klasses 8 Disciple 4 i 3die stud. Kl. og 4 i 3die Realkl., af 1ste Klasses 12 Disciple 9 i 2den Kl.

2. Afgangsprøven for studerende Disciple i 1864. Ifølge Ministeriets Bestemmelse i Skrivelse af 4de Juni f. A. foretoges den skriftlige Prøve her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 8de, 9de og 10de s. M. Den mundtlige Prøve, som Undervisningsinspecteuren ved Krigsforholdene blev forhindret fra at overvære, afholdtes i Forbindelse med Skolens Aarsprøve i den i forrige Aars Program angivne Orden.

I Censuren over de enkelte Prøver deltog med vedkommende Skolens Lærere: Pastor Bang i Fransk og Religion og Godsforvalter cand. polyt. Tilemann i Mathematik og Naturlære.

Charaktererne for de Candidater, der efter at have bestaaet Prøvens anden Del afgik til Universitetet, findes anførte paa omstaaende Liste.

Candidaternes Navne.	Afgangsprøvens Iste Del i 1862.			
	Tydsk.	Fransk.	Geographi.	Naturhistorie.
1. Sabroe, Henrik Gundermann Sigvard (opt. i 2. Kl. 1857; 19¼ Aar gl.)	Mg.	Mg.	Ug.	M.
2. Sveistrup, Poul Theodor (opt. i 4 Kl. 1858; 21 Aar gl.)	Mg.	Mg.	Mg.	M.
3. Rosendahl, Hans Andreas (opt. i 1. Kl. 1856; 18½ Aar gl.)	Mg.	Mg.	Ug.	M.
4. Møller, Hans Christian (opt. i 1. Kl. 1855; 20¼ Aar gl.)	Mg.	Mg.	Mg.	M.
5. Christensen, Peder Sinding (opt. i 1. Kl. 1856; 17½ Aar gl.)	Mg.	Mg.	Mg.	U.
6. Zahrtmann, Jacob Nicolai (opt. i 2. Kl. 1856; 19 Aar gl.)	G.	Tg.	G.	M.
7. Jensen, Hans Adolph Isaac (opt. i 1. Kl. 1856; 19 Aar gl.)	Mg.	G.	Ug.	M.
8. Nielsen, Mads Christian (opt. i 1. Kl. 1856; 18 Aar gl.)	Mg.	Mg.	Mg.	M.
9. Mylord, Heinrich Edvard Johan (opt. i 2. Kl. 1857; 19¼ Aar gl.)	G.	G.	Mg.	M.
10. Køster, Jacob Andreas Immanuel (opt. i 2. Kl. 1858; 18 Aar gl.)	Mg.	G.	Mg.	M.

Afgangsprøvens 2den Del i 1864.									Hoved- karakter.	Points.	Hebraisk.
Dansk.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.			
G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	G.	<i>Første Karakter.</i>	82.	"
Mg.	G.	Mg.	G.	Ug.	Mg.	Ug.	G.	Mg.	<i>Første Karakter.</i>	87.	G.
G.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	<i>Første Karakter.</i>	82.	Mg.
G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Tg.	G.	<i>Anden Karakter.</i>	75.	"
Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	<i>Første Char. med Udmærk.</i>	98.	"
G.	Tg.	Mg.	Mg.	G.	Ug.	G.	G.	G.	<i>Anden Karakter.</i>	66.	Tg.
G.	Tg.	Mg.	Mg.	G.	Ug.	G.	G.	Mg.	<i>Anden Karakter.</i>	77.	"
Mg.	G.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	<i>Første Karakter.</i>	86.	Ug.
G.	G.	G.	Mg.	G.	G.	Ug.	Ug.	Ug.	<i>Første Karakter.</i>	80.	"
G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Tg.	G.	Tg.	G.	<i>Anden Karakter.</i>	69.	G.

3. Real-Afgangsprøven af lavere Grad i 1864.

Den skriftlige Del foretoges den 8. og 9. Juni, den mundtlige samtidig med Skolens Aarsprøve. I Censuren deltog: Postmester, Justitsraad Smidt i Historie, Godsforvalter cand. polyt. Tilemann i Mathematik og praktiserende Læge Haurowitz i Geographi og Tydsk.

De to Disciple af 5te Klasse, der med Skolens Samtykke havde indstillet sig til Prøven, erholdt følgende Charakterer:

Disciplenes Navne.	Dansk.	Dansk Stil.	Historie.	Geographi.	Arithmetik.	Geometri.	Tydsk.	Naturhistorie.	Skrivn. og Tegn.	Provens Udfald.
1. H. P. Heide (opt. i 1. Kl. 1858; 16½ Aar gl.)	Tg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	<i>Bestaaet.</i> (54 Points.)
2. J. S. Bay, (opt. i 2. Kl. 1857; 19¾ Aar gl.)	Tg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	<i>Bestaaet.</i> (51 Points.)

4. **Halvaarsprøven 1865.** Den skriftlige Del af denne Prøve foretoges den 10de og 11te Februar og bestod i dansk og latinsk Stil, latinsk Version og mathematisk Udarbeidelse for 7de Klasse; dansk, tydsk og latinsk Stil samt latinsk Version for 6te Klasse; tydsk og latinsk Stil, fransk og latinsk Version for 5te stud. Klasse; dansk og tydsk Stil, fransk Version og Regning for 5te Realklasse; dansk og latinsk Stil, fransk og latinsk Version for 4de stud. Klasse; dansk og tydsk Stil, fransk Version og Reg-

ning for 4de Realklasse; dansk og latinsk Stil, latinsk Version og Regning for 3die stud. Klasse; dansk Stil, tysk Version og Regning for 3die Realklasse; dansk Stil, tysk Version og Regning for 2den Klasse; dansk Stil og Regning for 1ste Kl. Den mundtlige Prøve, ved hvilken alene Rector var Censor, afholdtes fra 13de til 16de s. M. Gjenstandene for den vare: i 7de Klasse Historie; i 6te Klasse Fransk og Græsk; i 5te og 4de Klasse Græsk for de studerende Disciple og Mathematik for Realdisciplene; i 3die Klasse Latin for de studerende Disciple og Engelsk for Realdisciplene; i 2den Klasse Fransk; i 1ste Klasse Historie.

II. Skolens Disciple.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 96. Af disse bleve foruden de forannævnte 10 Candidater, der dimitteredes til Universitetet, og 2 Realdisciple, der efter bestaaet Afgangsprøve overgik til andre Livsstillinger, endnu 12 andre udmeldte af Skolen, dels før det nye Skoleaars Begyndelse, dels i Løbet af samme, nemlig: J. M. Kirkeby af 6te Klasse; J. C. Paludan af 5te stud. Klasse; F. Glahn og J. F. M. Monberg af 5te Realklasse; H. S. J. Sidenius og C. Waagepetersen af 4de stud. Klasse; O. Møller og A. O. Haas af 4de Realklasse; O. J. P. D. Høst, H. C. Fischer, F. G. B. Worm og J. H. Soele af 3die

Realklasse. Derimod ere 32 nye optagne, af hvilke imidlertid 1, J. G. A. Jensen af 3die Realklasse, allerede i afvigte April Maaned udmeldtes, saa at Skolen fortiden tæller 103 Disciple (49 indenbyes og 54 udenbyes), der efter Censuren for Mai Maaned ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes, som efterstaaende Liste udviser. Ved de nyoptagne er Fædrenes Stilling og Opholdssted angivet i Parenthes.

VII Klasse.

1. J. M. Secher. 2. P. Sveistrup. 3. A. G. Linde. 4. N. F. Stegmann. 5. H. H. L. Seligmann. 6. C. D. E. Fog. 7. F. A. Nix (Arrestforvarer N. i Haderslev). 8. H. S. Cohn. 9. A. V. Kruse. 10. C. P. S. Neergaard. 11. A. H. Dændler.

VI Klasse.

1. P. T. Madsen. 2. L. C. E. Jacobsen. 3. M. J. Cohn. 4. V. A. Bruun. 5. H. C. V. Køster. 6. L. F. S. Køster. 7. P. A. C. R. Wittrup. 8. H. L. Muth-Rasmussen.

V stud. Klasse.

1. O. N. Glarboe. 2. S. H. L. Jacobsen. 3. M. H. Grabow. 4. G. E. Meyer. 5. F. R. H. Bruun. 6. A. Riber. 7. J. C. Thorborg. 8. H. A. M. Koch. 9. C. V. Boesen. 10. A. E. Rosendahl.

V Realklasse.

1. V. T. Strange. 2. J. C. A. Christensen. 3. I. T. Secher. 4. C. O. E. Späth (Toldforvalter, Kammerjunker v. S. i Kolding). 5. V. L. Jespersen. 6. F. L. Crone.

IV stud. Klasse.

1. N. C. M. Schandorff. 2. J. L. Busch.
3. G. L. Jespersen. 4. A. Dybdal. 5. E. J. Black (Physicicus B. i Horsens). 6. C. A. J. Neergaard. 7. C. M. Jespersen. 8. C. C. Boeck. 9. N. P. Jensen. 10. F. C. Herskind. 11. F. C. V. Bjerre.

IV. Realklasse.

1. J. Cohn. 2. L. L. Søderberg. 3. E. E. Hansen. 4. B. E. V. Richter. 5. C. R. A. Jessen. 6. C. F. Paludan. 7. A. C. Petersen. 8. I. Dessau.

III stud. Klasse.

1. A. P. H. Birch. 2. R. C. Ekeroth. 3. H. E. A. Køster (Pastor K. i Østbirk). 4. P. Rosenstand. 5. H. C. E. J. Bønneløkke. 6. S. Heide (Fabrikant H. paa Bygholm). 7. S. Bjerre.

III Realklasse.

1. F. Arenstorff. 2. C. J. Arenstorff. 3. J. J. Bruun (Pastor B., forhenværende Sognopræst i Sønderborg). 4. K. M. Larsen (Ølbrygger L. i Veile). 5. B. J. Atterup.

II Klasse.

1. L. F. Schmidt. 2. N. P. Schouenborg (Gaardeier P. Pedersen i Stourup). 3. J. G. Warburg (Kjøbmand W. i Veile). 4. A. H. Secher. 5. C. G. Ritter. 6. E. Maar. 7. E. Møller. 8. O. R. Boeck. 9. H. C. F. Hinrichsen (Gjæstgiver H. i Veile). 10. J. A. Fischer (Fabrikant F. i Vestbirk). 11. F. Hoé. 12. A. Weiss. 13.

C. P. Bay (Proprietair B. til Gersdorflund). 14.
S. C. J. K. Nielsen.

I Klasse.

1. G. P. B. Wittrup (Pastor W. i Veile).
2. P. D. J. Müller (Adjunct M. i Horsens). 3.
A. Therkelsen (Proprietair T. til Skjerrildgaard).
4. A. C. Ekeroth (Overlærer E. i Horsens). 5.
S. A. Fog. 6. L. O. Faber (Pastor F. i Horsens).
7. M. Schnakenburg (afg. Proprietair S. til Eli-
salyt). 8. H. C. Meisner (Kjøbmand M. i Hor-
sens). 9. T. Krohn (afg. Proprietair K. til Gyl-
lingnæs). 10. E. C. H. Buch (Pastor B. i Nebs-
ager). 11. O. P. Momme (Herredsfuldægtig M.
i Horsens). 12. V. R. Madsen (afg. Mølleier M.
i Lundum Mølle). 13. M. Nathansen. 14. A.
H. M. Anchersen (Procurator, Cancelliraad A. i
Veile). 15. H. Dessau (Kjøbmand D. i Horsens).
16. J. S. Meyer (Districtslæge M. i Horsens). 17.
O. F. Møller. 18. P. Haas. 19. H. P. F. Busch
(Herredsfuldægtig B. i Bjerre). 20. C. B. Fahnø
(Kjøbmand F. i Horsens). 21. J. N. Meyer (Bro-
der til Nr. 16). 22. A. C. Herskind (Pastor H. i
Horsens). 23. C. F. T. Liisberg (Kjøbmand L. i
Horsens).

III. Undervisningen.

1. De ugentlige Undervisningstimers Fordeling
paa de enkelte Lærefag vil sees af efterstaaende Ta-
bel, paa hvilken A og B ved VII Klasse betegner
henholdsvis ældste og yngste Afdeling, S og R ved

III, IV og V Klasse studerende Disciple og Real-disciple, F overalt de Timer, i hvilke begge Afdelinger af samme Klasse ere forenede, * og † de Timer, i hvilke forskjellige Klasser eller Afdelinger af saadanne have fælleds Undervisning.

Fagene.	I.	II.	III.		IV.		V.		VI.	VII.		Summa.
			S.	F. R.	S.	F. R.	S.	F. R.		A.	F. B.	
Dansk	6	5	3		2	1*	2	1*	2	2		23
Tydsck	5	4	3	1*	3	1*	3	1	3	„		23
Fransk	„	5	4		3		3		3	1		19
Engelsk	„	„	4		4*		4*		„	„		8
Latin	„	„	8		9		9		9	10		45
Græsk	„	„	„		5		5		5	6		21
Hebraisk	„	„	„		„		„		„	3	2	5
Religion	3	2	2		2		2		2	2		15
Historie	4	4	3		3	2	3	3	3	4		29
Geographi	3	2	2		1	1	2	1	2	„		14
Arithm. og Geom.	„	„	„		4		4	1	4	4	4	21
Regning	4	4	4	1	2*		2*		„	„		15
Geom. Tegning	„	„	„		2*		2*		„	„		2
Naturlære	„	„	„		„		„		„	3	3	6
Naturhistorie	3	3	2		2		2	1	2	„		15
Skrivning	4	3	2†		1*1†		1*		„	„		10
Tegning	2	2	2*		2*		2*		„	„		6
Sang	1	1	1		1		1		1	1		6
Gymnastik	2	2	2		2		2		2	2		6
Ialt ugentl. Timer	37	37	38	36	38	37	38	38	38	38	37	

Undervisningens Fordeling mellem Lærerne har været følgende:

1. Rector: Dansk Stil, Latin og Græsk i

VII Klasse 17 Tim.

2. Overlærer Ekerøth: Matematik i IV—VII Kl., geometrisk Tegning med Realdisciplene af IV og V Kl., Naturlære i VII Kl.	29	Tim
3. Overlærer Thornam: Latin i IV og V Kl., Græsk i VI Kl., Engelsk med Realdisciplene af III—V Kl.	31	—
4. Adjunct Schmidt: Geographi i I—VI Kl., Regning i I—III Kl. og med Realdisciplene af IV og V Kl.	29	—
5. Adjunct Jørgensen: Historie i III—VII Kl., Naturhistorie i III—VI Kl.	30	—
6. Adjunct Bisted: Fransk i II—VII Kl., Naturhistorie i I og II Kl.	25	—
7. Adjunct Bruun: Tydsk i I—VI Kl.	23	—
8. Adjunct Müller: Dansk og Historie i I og II Kl., Hebraisk i VII Kl. A og B, Skrivning i I—IV Kl. og med Realdisciplene af V Kl.	34	—
9. Adjunct Bøggild: Latin i III og VI Kl., Græsk i IV og V Kl.	27	—
10. Adjunct Herskind: Dansk i III—VII Kl., Religion i samtlige Klasser	26	—
11. Timelærer Nielsen: Tegning i I—III Kl. samt med Realdisciplene af IV og V Kl.	6	—
12. Syngelærer Rasmussen: Sang i hele Skolen	6	—
13. Toldassistent Atterup: Gymnastik i hele Skolen	6	—

2. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaede i de forskjellige Fag og Klasser:

Dansk.

I Kl. Hjorts Børneven (7de Udg. S. 63—109, 112—231 og 380—390) er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og sproglig Analyse. Af samme Bog ere 13 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst indtil Ordstillingen, med Forbigaaelse af endel Anmærkninger. 3 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 102) og have bestaaet i Dictat, Oversættelse fra Tydsk og Gjengivelse af en Fortælling. — II Kl. Hjorts Børneven (S. 183—298, 313—342, 387—415 og 549—563) er benyttet paa samme Maaede som i foregaaende Klasse. Af Skouboe's „udvalgte Digte til Udenadslæren“ ere 12 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst og repeteret. 2 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 75) og have afveklende bestaaet i Dictat, Gjengivelse af en Fortælling, Oversættelse fra Tydsk og grammatikalske Øvelser. — III Kl. Holst's prosaiske Læsebog er med Forbigaaelse af enkelte Stykker benyttet til Oplæsning, Analyse og Øvelse i mundtlig Gjengivelse af det Oplæste. 4 Digte ere lærte udenad. Bojesens Sproglære repeteret. 1 Stil ugentlig (ialt 35) af fortællende og beskrivende Indhold. — IV Kl. Holsts Læsebøger ere benyttede til Oplæsning og Analyse. 4 længere Digte ere lærte udenad. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Dorphs Omrids, og „Nordens Guder“ hyppig benyttet til Oplæsning og Samtale. 30 Stile. — V Kl. Udvalgte Stykker

af Holberg, Poul Møller, Hertz og Hostrup ere benyttede til Oplæsning. I 1 ugentlig Time ere Disciplene skiftevis øvede i Recitation af selvvalgte udenadlærte Digte. Dorphs nordiske Mythologi er repeteret, og af Tregders græske Mythologi ere de 3 første Kapitler gennemgaaede. 30 Stile. Realdisciplene i denne og foregaaende Klasse have desuden i 1 ugentlig Fællesttime benyttet Holsts Læsebooger til Oplæsning og Analyse samt særligt skrevet 15 Stile. — VI Kl. Den danske Literaturs Historie indtil Ewald er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog. Til Læsning er benyttet Kømpeserierne samt udvalgte Stykker af Holberg, Oehlschläger, Poul Møller, Heiberg, Hauch, Hertz, Hostrup og Overskou; endelig er meddelt forskellige Prøver af den ældre Literatur (Arrebo, C. D. Biehl og Bredahl). Den græske Mythologi er gennemgaaet efter Tregders Haandbog. 17 Stile. I Slutningen af Skoleaaret er tillige anstillet Øvelser i mundtligt Foredrag. — VII Kl. Med Benyttelse af Thortsens Haandbog er den danske Literaturs Historie gennemgaaet fra Ewald indtil vore Tider og oplyst ved Læsning af forskellige Forfatteres Skrifter. I Skoleaarets sidste Halvdel ere nogle Timer anvendte til Øvelse i at læse og oversætte Svensk, hvortil Hammerichs „svenske Læsestykker“ have været benyttede. 13 skriftlige Udarbejdelser.

Tydk.

I Kl. Banks Læsebog, 1ste Del, S. 13—53, 68—91 og 99—138. Af Bruuns Grammatik er læst

det Vigtigste af Formlæren. Dictat en Gang om Ugen (ialt 35 Gange). — II Kl. Banks Læsebog, 1ste Del, S. 193—206, 230—270 og 279—303. En Time ugentlig er anvendt til Retroversion, paa hvilken Maade omtrent 12 Sider af Læsebogen ere gennemgaede. Af Bruuns Grammatik er Formlæren læst noget udførligere end i 1ste Klasse. Dictat en Gang om Ugen (ialt 33 Gange). — III Kl. Hjorts Læsebog S. 87—162. Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren og af Syntaxen det Vigtigste af Casuslæren (Kap. 1—5). Til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk er benyttet Povelens tyske Læsebog for Begyndere, hvoraf paa denne Maade er gennemgaet S. 2—35. 29 Stile. Realdisciplene have desuden af Hjorts Læsebog læst S. 1—40. — IV Kl. Hjorts Læsebog S. 91—162; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“ de med Stjerne betegnede Stykker indtil Romantikerne (ialt 21 Nummere). Af Bruuns Grammatik er det Vigtigste af Syntaxens sidste Halvdel (Kap. 6—11) læst og repeteret; det tidligere Læste repeteret; nogle korte lexikalske Bemærkninger om Præpositioner, Adverbier og Conjunctioner ere læste efter Manuscript. Povelens tyske Læsebog (S. 29—65) er benyttet til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 32 Stile. Realdisciplene af denne Klasse have desuden læst af Hjorts Læsebog S. 1—40. — V Kl. Hjorts Læsebog S. 308—446; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“, sidste Halvdel, ere 34 Digte læste, hvorved der er bleven meddelt korte literaturhistoriske Bemærkninger. Desuden har i

Regelen hver Discipel en Gang hver Maaned opgivet et eller andet paa egen Haand læst Stykke af en lettere Forfatter. Bruuns Grammatik og Orddannelseslære med Forbigaaelse af det mindre Vigtige. Nogle lexikalske Bemærkninger om beslægtede Ord ere meddelte i Sammenhæng. Povelens tyske Læsebog (S. 89—139) er benyttet til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 26 Stile. — Real-disciplene, der forøvrigt have læst de samme Pensa som de studerende Disciple, opgive til Afgangsprøven Hjorts Læsebog S. 21—107 og S. 308—424. — VI Kl. Hjorts Læsebog S. 385—459 og 526—599; Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“. Desuden har sædvanlig hver af Disciplene en Gang om Maaned opgivet et paa egen Haand læst Stykke af en eller anden tydsk Forfatter. Bruuns Grammatik og Orddannelseslære med Forbigaaelse af endel mindre vigtige Enkeltheder. De i forrige Klasse meddelte lexikalske Bemærkninger om beslægtede Ord ere repeterede. Literaturhistoriske Oplysninger have været knyttede til Læsningen af den poetiske Læsebog. Lassens Opgaver til tydske Stile (S. 172—213 og 30—48) have i 1 ugentlig Time været benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 31 Stile.

Fransk.

II Kl. Borrings Læsebog for Begyndere (S. 1—61 og S. 85—97. Gloserne i første Afsnit (S. 1—14) lærte udenad. Hovedtrækkene af Formlæren udtogsvis efter Ingerslevs Grammatik. — III Kl.

Borrings Læsebog for Begyndere S. 62—84 og S. 97—139. Af Ingerslevs Grammatik er Formlæren læst fuldstændigt. Sammes Materialier til Indøvelse af Formlæren S. 1—9. — IV Kl. Lassens Læsebog for de lavere Klasser S. 77—141 og 223—241. Af Ingerslevs Grammatik er Formlæren repeteret og af Syntaxen læst § 118—140. Sammes Materialier til Indøvelse af Formlæren S. 9—19. — V Kl. Bjerrings *Recueil de morceaux en prose* S. 1—92; Borrings *Album littéraire* S. 119—129, 137—145, 237—249. Af Ingerslevs Grammatik Syntaxen § 137—190. 15 Stile efter Ingerslevs Materialier til Indøvelse af Formlæren. 6 Gange i Aarets Løb ere Disciplene blevne prøvede i deres Privatlæsning. — VI Kl. Borrings *Album littéraire* S. 150—175, 238—255, 282—290; Sammes *Etudes littéraires* S. 20—62, 98—141, 279—304, 326—328, 337—344, 390—401. Ingerslevs Sproglære repeteret. I det sidste Halvaar er den ene af de tre ugentlige Timer bleven anvendt til Oversættelse *ex tempore* efter Lassens Extemporallæsning. 21 Stile efter Larpents Stiløvelser. 6 Gange i Aarets Løb er en Time bleven anvendt til at prøve Disciplene i deres Privatlæsning, hvis Omfang i det Hele har været mindre end i de foregaaende Aar. — VII Kl. Racines *Athalie*, Molières *Le malade imaginaire* og omtrent 200 Sider af Edm. Abouys *Le roi des montagnes*. 6 Disciple have deltaget i Undervisningen.

Engelsk.

Kun Realdisciplene. III Kl. Repps *English stories* til S. 48. Formlæren efter Marieboes

Grammatik. Stil efter Listovs Elementarbog. — IV og V Kl. Marryats *The children of the new forest* forfra til S. 100 samt S. 240 til Enden. 48 Stile.

Latin.

III Kl. Af Borgens Læsebog er læst de 4 første Afsnit (Nr. 27—44 og Nr. 47—52 udtogsvis; Nr. 45 og 46 forbigaaede). Af Fortegnelsen „over endel hyppigt forekommende Ord“ er lært de S. 1—10 anførte Gloser. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Bøiningslæren. — IV Kl. Borgens Læsebog, 5te og 6te Afsnit, de lige Nummere; Jacobs's og Døring's „Lateinisches Elementarbuch“, 2det Bind S. 1—48; 3die Bog af Cæsars Gallerkrig. Af Madvigs Sproglære Formlæren og de vigtigste Regler af Ordføiningslæren. 76 Stile, hver paa 10 til 15 Linier. 8 Versioner. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. — V Kl. 2den Bog af Cæsars Gallerkrig; Sallusts Jugurtha; c. 600 Vers af Ovids Forvandlinger. Madvigs Sproglære. 72 Stile, hver paa 15 til 20 trykte Linier; 9 Versioner. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. — VI Kl. Livius's 5te Bog; Ciceros Tale for Roscius fra Ameria; c. 660 Vers af Ovids Forvandlinger (Ceres; Iason og Medea). Efter Halvaarsprøven er i henved 3 Maaneder 1 ugentlig Time bleven anvendt til Extemporallæsning. 64 Stile, hver paa 18 til 20 trykte Linier; 10 Versioner. — VII Kl. Ciceros *dispu-*

tationes Tusculanæ, 1ste Bog; Sammes Tale for Milo; Livius's 22de Bog; Qvinctilians 10de Bog; 4de Bog af Virgils Æneide; 1ste Bog af Horats's Oder og 2den Bog af Sammes Breve med *ars poetica*. Det ældste Hold af Disciplene har desuden repeteret: Cicero *de officiis*, 3die Bog; Sammes 4 Taler imod Catilina og Talen for Digteren Archias; Livius's 3die og 21de Bog; 1ste Bog af Tacitus's Annaler; 2den og 3die Bog af Virgils Æneide; 4de Bog af Horats's Oder og 1ste Bog af Sammes Breve. Madvigs Sproglære repeteret. Bojesens Antiquiteter læste udtogsvis, af det ældste Hold tillige Tregders latinske Literaturhistorie. 50 Stile; 6 Versioner.

Græsk.

IV Kl. Bergs Læsebog, 1ste Afdeling, til S. 43 med Forbigaaelse af nogle faa Exempler. Af Tregders Formlære det Vigtigste af Lydlæren og Boiningslæren. — V Kl. Bergs Læsebog, 1ste Afdeling, S. 46—63. Af Xenophons Anabasis 1ste Bog og de 2 første Kapitler af 2den Bog. Tregders Formlære. Madvigs Ordfoiningslære benyttet til Henvisning. — VI Kl. Herodots 5te Bog; Iliadens 23de og 24de Bog. De vigtigste Regler af Madvigs Ordfoiningslære. — VII Kl. Herodots 5te Bog; Demosthenes's 3 olynthiske Taler; Platons Kriton; Iliadens 23de og 24de Bog. Det ældste Hold Discipline har desuden repeteret: Herodots 3die og 4de Bog; Platons *apologia Socratis*; Iliadens 19de—22de Bog. Grammatiken repeteret. Tregders Mythologi. Bojesens Antiquiteter og Tregders Literaturhistorie læste af det ældste Hold.

Hebraisk.

VII Kl. B. De 12 første Kapitler af Genesis. Formlæren efter Whitte. — VII Kl. A. Genesis. Whittes Sproglære.

Religion.

I Kl. Luthers Katechismus indtil Daabens Sacrament. Balslevs Bibelhistorie. 12 Psalmer lærte udenad. — II Kl. Balslevs Forklaring § 1--44 (indtil Synden). Assens's Bibelhistorie S. 7—61 (fra Abraham indtil Saul). 9 Psalmer. — III Kl. Balslevs Forklaring § 45—76 (indtil Christi Gjerning). Efter Assens's Bibelhistorie den jødiske Historie fra Eli og Samuel indtil Enden. 3 Psalmer. — IV Kl. Balslevs Forklaring § 77—115 (Christi Gjerning, 3die Troesartikel, Fadervor og Sacramenterne). Efter Herslebs Bibelhistorie er læst den evangeliske Historie; Bjergprædikenen er gennemgaaet efter det nye Testamente. — V stud. Kl. Repetition af hele Balslevs Forklaring og af den jødiske Historie efter Hersleb. Apostlenes Gjerninger efter det nye Testamente. Udsigt over det gamle Testaments Skrifter efter Hersleb. — VI Kl. Repetition af den christelige Troes- og Sædelære efter Balslevs Forklaring og af den bibelske Historie samt Udsigten over det gamle og nye Testaments Skrifter efter Hersleb. Desuden Repetition af Apostlenes Gjerninger efter det nye Testamente. — VII Kl. Johannis Evangelium i Grundsproget. Gads Lærebog. Udsigt over Kirkehistorien efter Mørk-Hansens Lærebog.

Historie.

I Kl. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog. — II Kl. Den nyere Tids Historie efter samme Lærebog. — III Kl. Repetition af hele Verdenshistorien efter samme Lærebog. — IV stud. Kl. Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil 1648 efter Kofods Udtog. — IV Realkl. Danmarks Historie efter Allen med Forbigaaelse af endel Enkeltheder af den indre Historie. — V stud. Kl. Den nyere Tids Historie fra 1648 til Nutiden efter Kofods Udtog. — V Realkl. Verdenshistorien repeteret efter Kofods fragmentariske Lærebog; Danmarks Historie efter Allen med Forbigaaelse af endel Enkeltheder af den indre Historie. — VI Kl. Oldtidens Historie efter Thrige (det Geographiske efter Kønigsfeldt). — VII Kl. Oldtidens Historie efter Thrige; Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil 1648 efter Bohr og Allen. Det ældste Hold Disciple har desuden repeteret den nyere Tids Historie fra 1648 til Nutiden.

Geographi.

I Kl. Oversigt over hele Jordbeskrivelsen efter Ingerslevs mindre Lærebog. — II Kl. Velschows Lærebog forfra til Spanien. — III Kl. Europas øvrige Lande efter samme Lærebog. — IV stud. Kl. Asien efter Velschow og (for Oldtidens Vedkommende) Kønigsfeldt. — IV Realkl. Hele Geographien efter Ingerslevs mindre Lærebog. — V stud. Kl. Asien, Africa og America efter Velschow. Afrikas gamle Geographi efter Kønigs-

feldt. — V Realkl. Norge, Sverrig og Rusland efter Velschow. Repetition af Ingerslevs mindre Geographi. — VI Kl. Hele Geographien efter Velschow og Kønigsfeldt.

Mathematik.

I Kl. Øvelse i Regning med hele Tal efter Schmidts Exempelsamling. — II Kl. Øvelse i Brækregning efter Schmidts Exempelsamling. — III Kl. Mundts Regnebog S. 60—115. Realdisciplene i denne og de to følgende Klasser ere desuden særlig blevne øvede i Løsning af forskjellige Slags Opgaver samt i Brugen af Logarithmer. — IV Kl. Af Bergs Arithmetik Kapitlerne 1, 2, 4 og Noget af 8, med Forbigaaelse af Stykkerne 42—56. Øvelse i Regning med Bogstavstørrelser. Mundts Plangeometri (4de Udg.) S. 1—40. Realdisciplene ere desuden øvede i geometriske Constructioner. — V Kl. Bergs Arithmetik, Kapitlerne 4—10, med talrige Øvelser. Mundts Geometri (4de Udg.) S. 38—83. Realdisciplene have gennemgaaet det hele lovbefaalede Pensum i Arithmetik og Geometri, tildels i særskilte Timer. — VI Kl. Bergs Arithmetik S. 127—246 med derhenhørende Øvelser. Mundts Geometri (4de Udg.) S. 83—130 med Forbigaaelse af Adskilligt; repeteret det Vigtigste af forrige Aars Pensum. — VII Kl. B. Af Bergs Arithmetik: Rækker og Logarithmer; Øvelser henhørende til det hele arithmetiske Pensum, især Løsningers Løsning. Mundts Stereometri med praktiske Øvelser. — VII Kl. A. Ramus's Plan-

trigonometri. Repetition af det hele mathematiske Pensum. Øvelser i praktisk Anvendelse af det Læste.

Naturlære.

VII Kl. B. Ligevægtslæren efter Ørsted. Den chemiske Physik indtil Varmelæren efter Müller. — VII Kl. A. Bevægelseslæren efter Ørsted. Den chemiske Physik fra Electromagnetismen indtil Enden efter Müller. Mundts Grundtræk af Astronomien. Det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

I Kl. De tre første Klasser af Bendyrene efter Strøms Læsebog. Fiskene mundtlig gennemgaaede. — II Kl. Af Rramsens og Dreiers Lærebog: Indledningen, Pattedyrene og Fuglene. — III Kl. Krybdyr og Fiske samt Repetition af Pattedyr og Fugle efter Bramsen og Dreier. Den specielle Botanik efter Petits Lærebog. — IV Kl. Den almindelige Botanik efter Bramsen og Dreier, den specielle efter Petit. Indledningen til Hvirveldyrene repeteret. — V Kl. De hvirvelløse Dyr efter Lütken. Repetition af Botaniken. Realdisciplene have desuden repeteret Hvirveldyrene. — VI Kl. Repetition af Zoologien og Botaniken. Oversigt over Forverdenens Dyr og Planter efter Jørgensens Fremstilling i Programmet for 1853.

Under 30te November f. A. er af Ministeriet udfærdiget efterstaaende Bekjendtgjørelse angaaende nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser ved Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 om en Under-

visningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler og Bekjendtgjørelsen af samme Dato om Op­hævelsen af Examen artium m. m.:

„Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Fore­stilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 25de d. M. allernaadigst at approbere følgende Forandringer og nær­mere Bestemmelser ved den Kongelige Resolution af 6te Mai 1850 — bekjendtgjort under 13de næstefter — angaaende en Undervisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Sko­ler i Danmark, samt ved den Kongelige Resolution af samme Dato — ligeledes bekjendtgjort under 13de Mai 1850 — om Op­hævelsen af Examen artium m. v., nemlig:

1. Alderen for at optages i de lærde Skolers første eller ne­derste Klasse bestemmes herefter til det fyldte 9de Aar. For at optages i en høiere Klasse, uden at have gjennem­gaaet de lavere i samme Skole, udkræves, at Alderen ikke er under den, med hvilken Disciplen kunde være indtraadt i den vedkommende Klasse, dersom han med det fyldte 9de Aar havde begyndt i Skolens nederste Klasse. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til, hvor Omstændighederne tale derfor, at bevilge Undtagelse fra denne Aldersbestemmelse, forsaavidt den Paagjældende ikke mangler over eet Aar i Lavalderen.
2. Den hidtilværende 1ste Afdeling af Afgangsexamen ved Sko­lerne og af Adgangsexamen ved Universitetet ophører. Ex­aminationen ved næstøverste (6te) Klasses Aars- og Hoved­examen i de til denne Afdeling hidtil henlagte 4 Fag: Geo­graphi, Naturhistorie, Tydsk og Fransk, betragtes ene som en Bestanddel af 6te Klasses Examen uden at sættes i nogen Forbindelse med eller have nogen Indflydelse paa Afgangs­examen ved Udgangen af 7de Klasse. Disciplenes Opflyt­ning i øverste (7de) Klasse bestemmes, som hidtil, efter Skolens Dom om deres hele Udvikling og Modenhed, som den ved Examen i alle Fag og ellers har lagt sig for Da­gen. Dog maa ingen Discipel opflyttes i øverste Klasse, medmindre han ved Hovedexamen i næstøverste Klasse i de nævnte 4 Fag samt i Religion har opnaaet Charakterer, som efter den gjældende Beregningsmaade have en Talværdi af mindst 4 Godt og 1 Temmeliggodt. Den Discipel, som efter at have tilbragt 2 Aar i næstøverste Klasse ikke befin­des moden til Opflyttelse i øverste Klasse, maa ikke længer

- forblive i Klassen som studerende Discipel, medmindre Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter Skolens Indstilling paa Grund af særegne Omstændigheder, som langvarig Sygdomshindring eller deslige, dertil giver Tilladelse.
3. Forsaavidt de, der efter Privatundervisning ville indstille sig til Adgangsexamen ved Universitetet, ikke som Disciple i en offentlig eller privat lærd Skole med Dimissionsret have ved Examen i de nys ovenfor ommeldte 5 Fag opnaaet den for Oprykningen i øverste Klasse foreskrevne Charakterværdi, maa disse ved en offentlig lærd Skole eller ved Universitetet forud underkaste sig, enten i en tidligere eller i samme Examenstermin, en præliminair Prøve i disse Fag og deri bestaae mindst med samme Charakterværdi. Til denne Prøve- som Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til nærmere at anordne i Analogi med den hidtil afholdte 1ste Del af Adgangsexamen for Privatdimittender, maa Ingen indstille sig, førend han har fyldt 15 Aar, medmindre der paa Grund af særdeles Omstændigheder dertil er givet Tilladelse af bemeldte Ministerium.
 4. Den tyske Stil bortfalder som Gjenstand for Examen.
 5. Undervisning i Religion, som særskilt Fag, kan efter Indstilling fra den vedkommende Skoles Rector med Kirke- og Undervisningsministeriets Billigelse ophøre med Udgangen af 6te Klasse, saaledes at da i 7de Klasse beholdes Læsning af det nye Testament i Grundsproget, forenet med Forklaring og Udvikling i religiøs Retning. Men hverken heri eller i Religion som Fag, forsaavidt dette er bibeholdt til Skolekursets Slutning, aflægges Prøve ved Afgangsexamen.
 6. Det tillades, at Latinundervisningen ved de Skoler, hvor det ønskes, maa, med dertil af vedkommende Rector erhvervet Samtykke fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, begynde i 2den (næstnederste) Klasse med et foreløbigt Antal af 5 Timer ugentlig eller med et større Antal (9 à 10) Timer, mod at i sidste Fald Begyndelsen af Fransk udsættes til 3die Klasse med omtrent det Timetal, som Faget efter den nugældende Plan har i 2den Klasse.
 7. I 7de Klasse fortsættes Undervisningen i Fransk, uden at dog Sproget bliver Gjenstand for Afgangsexamen. Fremdeles tilbydes der i samme Klasse de Disciple, som attraaet det, et Par Timers ugentlig Undervisning i Engelsk.
 8. Afgangsexamen ved Udgangen af Skolen og Adgangsexamen ved Universitetet, til hvilke Examinere Ingen maa indstille sig, førend han har fyldt 17 Aar, medmindre dertil er givet

Tilladelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, afholdes i følgende Fag: Dansk, Latin, skriftlig og mundtlig, Græsk, Hebraisk, Historie, Arithmetik, Geometri og Naturlære, i Hensende til Fordringerne i de enkelte Fag med følgende Forandringer og nærmere Bestemmelser ved de nugældende Forskrifter:

- a) I Modersmaalet forelægges 2 Opgaver til Bearbejdelse, en frit valgt, som hidtil, en anden, hentet fra Omraadet af en i Skolen gennemgaaet; og meddelt Kundskab.
- b) Ved Udarbejdelsen af den latinske Stil tillades det at benytte en dansk-latinsk Ordbog.
- c) I Mathematik udgaaer, af det ved Kongelig Resolution af 6te November 1858 — Bekjendtgjørelse af 8de s. M. — Post 4 II Nr. 3 foreskrevne Pensum i Geometri, den sphæriske Trigonometris Grundformler, istedenfor hvilke der meddeles saadanne almindelige Sætninger om Cirkler paa en Kugle, som ere nødvendige til at forstaae de sphæriske Stedbestemmelser i Astronomien. Fremdeles bortfalde ved Afgangsexamens skriftlige Prøve de ved samme Kongelige Resolution bestemte 2 Hovedopgaver, hvorimod i deres Sted forelægges i hver af Fagets 2 Hovedafdelinger en eller flere Opgaver, hvorved det alene skal komme an paa Sikkerhed i at udføre en saadan Beregning eller gjengive et saadant Bevis, som maa forudsættes at være indøvet ved Undervisningen.
- d) Hovedkarakteren ved Afgangsexamen ved Skolerne og Adgangsexamen ved Universitetet bestemmes efter Specialkarakterernes sammenlagte Talværdi indtil videre saaledes:

Til første Karakter med Udmærkelse fordres idetmindste en Talværdi af 61			
„ første Karakter	„	„	„ 49
„ anden Karakter	„	„	„ 26
„ tredje Karakter	„	„	„ 20

Med Specialkarakterer af en mindre Talværdi end den sidstnævnte antages den Vedkommende ikke at have bestaaet Examen.

9. Ingen, der gaaer ud af enten en offentlig eller privat lærd Skole uden at være opflyttet i øverste (7de) Klasse eller erklæret for moden til Opflyttelse deri, kan indstille sig til Adgangsexamen ved Universitetet førend to hele Aar efter hans Udgang af Skolen, medmindre Ministeriet for Kirke-

og Undervisningsvæsenet i oplyste særlige Omstændigheder finder Grund til at give Tilladelse dertil.

- 10 Foranstaaende Bestemmelser træde i Kraft ved den Afgangsexamen, som bliver at afholde i Aaret 1865, dog saaledes, at de hidtil gjældende Bestemmelser om Examination i Religion ved 2den Del af Afgangsexamen og om Hovedkarakterens Uddragning af de 13 ved begge Afgangsexamens forhenværende Afdelinger givne Specialkarakterer endnu blive at anvende paa de Disciple, der i Skolerne nu ere oprykkede i 7de Klasse og saaledes have bestaaet 1ste Del af Afgangsexamen, og paa de Privatister, som allerede nu have bestaaet den 1ste Del af Adgangsexamen ved Universitetet eller Afgangsexamens 1ste Del ved en lærd Skole uden at have taget samme Examens 2den Del.

Det er derhos allernaadigst paalagt Ministeriet at bringe under Forhandling med Universitetet og vedkommende Skoler, hvorvidt det kan ansees tilraadeligt, at Afgangsexamen, som nu saavel ved de offentlige lærde Skoler i Kongeriget som ved de Privatskoler, der have erholdt Bemyndigelse dertil, afholdes ved Skolerne selv, henlægges under den for Adgangsexamen ved Universitetet anordnede Examenscommission af Universitetslærere og Skolemænd, samt derefter at indkomme med allerunderdanigst Forestilling herom og om en nærmere Anordning af bemeldte Examenscommissions Sammensætning saaledes, at Privatskolernes Interesse i denne kan blive repræsenteret ved Til kaldelse af Skolemænd, henhørende til deres Lærerspersonale, naar disse findes villige til at overtage det hermed forbundne Hverv.

Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.“

Angaaende den forandrede Bestemmelse om Lavalderen for Optagelsen i Skolen har Ministeriet i Circulaire af 20de Mai d. A. meddelt Følgende:

„Med Hensyn til den ved Bekjendtgjørelse af 30te November 1864 givne forandrede Bestemmelse om Lavalderen for Optagelsen i Skolerne give forskjellige Forespørgsler Ministeriet Anledning til at bemærke, at Ministeriet ved at udvirke denne Bestemmelse ingenlunde har havt til Hensigt at bringe det dertil, at Disciplene i Reglen forlade Skolen med det fyldte 17de Aar, eller forudsat, at Klassernes Disciple herefter i Gjennemsnit ville være et Aar eller næsten et Aar yngre, og at der ved

Undervisningen skal tages et væsentligt Hensyn hertil som en bestemmende Forudsætning, men at Ministeriet alene har andraget paa Forandringen, fordi de mange af Rectorerne anbefalede Ansøgninger om Aldersdispensation maatte overtøye Ministeriet om, at ikke faa Drengene kunne følge med det bestemte opstillede Lærecurso i en noget yngre Alder end den, der før var lovbestemt, og fordi det overhovedet vilde give Forældre og Rectorer en friere Raadighed i Bedømmelsen af, hvad Drengen kunde modtage og lære. Ministeriet maa derfor fastholde, at det alvorlig bør paasees, at Disciplene ved Optagelsen i nederste Klasse og Opflytning til høiere Klasser fuldkommen tilfredsstille de foreskrevne Betingelser med Hensyn til Kundskaber og Færdigheder, og indskærpe Rectorer og Lærere i dette Punkt ikke at give efter for ubillige og uberettigede Ønsker.“

IV. Skolehøitidelighed.

Den 5te December f. A. behagede det Hans Majestæt Kongen under sit Ophold i Horsens, ledsaget af hans Kongelige Høihed Kronprindsen, at bæere Skolen med sin allerhøieste Nærværelse. Ved sin Indtrædelse i den festligt smykkede Sal, hvor Lærere og Disciple vare forsamlede, modtoges Hans Majestæt med følgende af Hr. Adjunct Herskind forfattede Sang:

Mel. Kong Christian stod ved høien Mast.

Velkommen hid Kong Christian
 Fra danske Øer!
 Vel ruger Sorgen over Land,
 Og Røgen end fra Krigens Brand
 Tæt hyller ind den jyske Strand
 I Taagesløv;
 Dog mens idag Du blandt os staaer,
 Saa frit og let vort Hjerte slaaer,
 O Drot! som før.

Thi Du har delt — forvist vi veed —
Med Jyden tro.

Dengang han sank i Trældom ned,
Mens Sønnen for sin Moder stred,
Som tyske Ørne søndersled
Med graadig Klø,
Da blødte Hjertet i Din Barm,
Dybt følte Jydens Sorg og Harm
I Kongens Bo!

Og derfor trofast til vor Grav,
Kong Christian!
Vi elske Dig, hvem Gud os gav
At herske mildt fra Hav til Hav.
Han signe selv Din Herskerstav
Og Danmarks Land! —
Og Tak, at Hjertet hid Dig drog,
Hvor Hjerter Dig imøde slog,
Kong Christian!

Hans Majestæt takkede i huldrige og hjertelige Udtryk Lærere og Disciple for den festlige Modtagelse, de havde beredet ham, hvorefter Skolens Rector henvendte følgende Ord til Allerhøistsamme:

„Allernaadigste Konge! Med Vemodens, men ogsaa med Kjærlighedens og Tillidens Følelser have vi i vor Sang hilst Deres Majestæt velkommen. Fælleds Sorg knytter jo Hjerterne til hinanden, saameget inderligere, jo dybere den er, og som vi her have lidt, saaledes vide vi, hvormeget Deres Majestæt og det hele Kongehus, selv de af de kongelige Børn, hvem Forsynet har kaldt bort fra os til fremmede Lande, hvormeget De alle have lidt og sørget over Danmarks Nød. Ogsaa i Deres Majestæts nærværende Besøg i denne Landsdel see vi et Bevis paa Deres varme Deltagelse for os, paa Deres Rede-

bonhed til at bringe Trøst og Lindring i Sorgen, til at oplive Modet, hvor det maatte være sunket. Deres Majestæt ville ikke tvivle om, at vi, at Folket er taknemmeligt for denne naaderige Godhed; danske Hjerter kunne umuligt, de maatte da fornægte dem selv, lukke sig for saa megen Kjærlighed. — Meget er visselig tabt; give Gud, at dog ogsaa Noget maatte være vundet! Det gjælder jo om Folkeslagene som om det enkelte Menneske, at de gjennem Ulykken skulle lære Visdom; naar Stormen bevæger Havet, komme ofte de Skjær tilsyne, som under klar Himmel dulgte sig for Blikket. Maatte da ogsaa vi have lært Visdom i Modgangens haarde Skole; maatte vi gaae luttrede og forædlede ud af denne Kamp, klogere og besindigere og dygtigere til Daad; ja maatte det lykkes vor ædle Konge og hans trofaste Folk i samdrægtig Stræben at løse den store Opgave: at vinde Opreisning i det Indre for hvad der udvortes er tabt!

At Deres Majestæt under Deres Ophold her i Byen har villet beære vor Skole med Deres Nær-værelse, er os et dyrebart Pant paa Deres naadige Forsorg ogsaa for denne Lærestalt, et Vidnesbyrd om, at Deres Majestæt erkjender, at Oplysning og Sædelighed ere Statens Grundpiller, at Videnskaben er en Kilde, hvis Væld befrugter det hele Samfund, og uden hvilken Livet vilde ligne en gold Ørk, i hvis Jordbund intet Borgerheld kunde trives. Vistnok er det ønskeligt, at Folket ogsaa skrider frem i udvortes Velstand, at de saakaldte materielle Interesser understøttes og fremmes; men det er lykkeligvis saa langt fra, at der skulde være nogen uforson-

lig Strid mellem disse og Livets høiere Formaal, at de meget mere ere nødvendige Betingelser for hinanden. Danmark er et lidet Land, mindre nu end nogensinde før, men i Aandsdannelse har det hidtil ikke staaet tilbage, og det er vort tillidsfulde Haab, at det ogsaa i Fremtiden vil hævde sin Plads. Vi glemme ikke, at denne Lærestalt kun skal forberede og grundlægge den høiere Dannelse, at det kun er den første, unge Spire, som her skal pleies og fremelskes; men vi vide ogsaa, at den grundige Skoledannelse efterlader en blivende Virkning for hele Livet og giver Aanden et Præg, som ikke udlettes. Hvorvidt det nu maatte lykkes vor Skole at fyldestgjøre sin høie Bestemmelse, derom tilkommer Dommen ikke os; men vi vove at bede Deres Majestæt forene Dem med os i den Bøn til Gud, at baade den Ungdom, som idag glæder sig ved at være samlet her om den elskede Landsfader, maa voxe op i god Kundskab og rene Sæder, Fædrelandet til Held og Velsignelse, og at her ogsaa gjennem mange kommende Slægter maa blomstre et fremadstræbende Liv i Aandens og Sandhedens Tjeneste.

Vi frembære nu vor allerunderdanigste Tak for Deres Majestæts naadige Nærværelse og nedbede Himlens bedste Velsignelser over Deres Majestæt, over Landets elskede Moder, vor dyrebare Dronning, ever den ophøiede Fyrste, der ved sin kongelige Faders Side ogsaa i denne Stund hædrer og glæder os ved sin Nærværelse, over den hele kongelige Slægt.“

Efter derpaa at have taget endel af Læsestuerne

samt Bibliotheket i Øiesyn forlod Hans Majestæt med sit Følge Skolen.

V. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Program meddelte Fortegnelse er Skolens Bogsamling bleven forøget med følgende Skrifter, af hvilke de med † betegnede ere sendte fra Ministeriet:

- † Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. 3. B. 4. H. Kbh. 1864.
- Allen, C. F., De tre nordiske Rigers Historie fra 1497—1536. 1. Bind. Kbh. 1864.
- Ankjær, S., Bemærkninger og Berigtigelser i Anl. af Rigsraadets Udvalgsbetænkninger over de fra Krigsministeriet modtagne Oplysninger. Kbh. 1864.
- Arentzen, K., Danske Digttere i det 19de Aarh., literaturhist. Haandbog. Kbh. 1864.
- † Arnason, J., Resistur yfir Bókasafn hins lærda Skólas i Reykjavik. Reykjavik 1862.
- Aus der Natur. Neue Folge. 15—16. B. Leipzig 1864.
- Berg, C., Græsk-dansk Ordbog. 10. H. Kbh. 1864.
- † Bergsøe, V., Philichtys Xiphiaæ Stp. Kbh. 1864. (Doctordisp.)
- Bille, St., Min Reise til China 1864. Kbh. 1865.
- Both, L., Kjøbenhavn, hist.-topogr. beskreven. Kbh. 1865.
- Corpus scriptorum historiæ Byzantinæ. Editio emendatior et copiosior, consilio B. G. Niebuhrii instituta, opera ejusd. Niebuhrii aliorumque Philologorum parata, auctoritate academiæ literarum regiæ Boruss. continuata. Vol. 1—48. Bonnæ 1828—55.
- Epicharmos, Des Koers, Leben u. Schiften nebst einer Fragmentensammlung. Von A. O. F. Lorenz. Berlin 1864.
- † Erslev, Th. H., Suppl. til „Alm. Forfatter-Lex. for Konger. Danmark“, indtil Udg. af 1853. 11. H. Kbh. 1864.
- Esaias, overs. af Chr. Hermannsen. Kbh. 1865.
- overs. af D. G. Monrad. Kbh. 1865.

- Flemløses, Peter Jacobsen, elementiske og jordiske Astrologie om Luftens Forandring. Paa ny udg. af R. F. Friis. Kbh. 1865.
- Flemmer, E., Folkelige Foredrag. 1—2. H. Kbh. 1864—65.
- † Forchhammer, G., Oversigt over d. kgl. danske Vidsk. Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder. 1862 Nr. 7, 1863 Nr. 5—8, 1864 Nr. 1—2. Kbh.
- Fritzner, I., Ordbog over d. gamle norske Sprog. 5—6. H. Christiania 1864—65.
- Fryxell, A., Berättelser ur svenska Historien. 33—34. D. Stockholm 1864.
- † Gauss, C. F., u. H. C. Schumacher, Briefwechsel, herausgeg. v. C. A. F. Peters. 5. B. Altona 1863.
- Gebauer, I. C., Musikens Katechismus efter I. C. Lobe. Kbh. 1864.
- Geographi, Bibelsk, udg. af Calwer-Forlagsforeningen. Overs. af I. C. V. Funch. Kbh. 1864.
- Gosch, C. C. A., De lærde Skolers Undervisningsplan. Kbh. 1865.
- + Gram, F. T. J., Om Ægtepagter efter den danske Ret. Kbh. 1863. (Universitetsprogr.)
- Guizot, Mémoires pour servir à l'histoire de mon temps. T. VII. Paris 1865.
- Helveg, L., Den danske Kirkes Historie til Reformationen. 5. H. Kbh. 1864.
- Holm, E., Geistlighedens Optræden ligeoverfor Staten fra Slutningen af Constantin d. Stores Regjering indtil det vestrom. Riges Fald. Kbh. 1864.
- Jahrbücher, Neue, f. Philologie u. Pädagogik. 1863, 12. H.—1864, 1—12. H. Leipzig.
- Kofoed-Hansen, En Røst i Ørken fra Prædikestolen. Haderslev 1864.
- Køningfeldt, I. P. F., Dagbog over Begivenhederne siden Thronskiftet d. 15de November 1863. Kbh. 1865.
- Landstad, M. B., Norske Folkeviser. Christiania 1853.
- Larsen, A., Svensk Ordbog for Danske og Norske. Kbh. 1865.
- Leunis, J., Synopsis der drei Naturreiche. 2. Th. Botanik. 1. Hälfte. Hannover 1864.
- Maanedsskrift, Dansk. 2. Række. Udg. af M. G. G. Steenstrup. 1864, 2. B.; 1865, 1. B. Kbh.
- † Madvig, J. N., Befalingsmændene og Forfremmelsesvilkårene i den romerske Hær. Kbh. 1864. (Universitetsprogr.)

- † Meddelelser, Statistiske, 2. B. Udg. af det statist. Bureau. Kbh. 1864.
- Mittheilungen, Geographische, v. A. Petermann. 1864. Gotha.
- Münter, Fr., Den christne Qvinde i det hedenske Huus. Paany udg. af C. L. E. Mule. Kbh. 1865.
- Møller, P. L., Kritiske Skizzer. 1—2. D. Kbh. 1847.
- Naturhistorie, Fuglenes, i colorerede Afbildninger med oplysende Text. 6—10. H. Odense 1863.
- Panum, P. L., Alm. Indledning lil Forelæsninger over Menneskets Physiologi. Kbh. 1865.
- Petersen, N. M., Bidrag til den danske Literaturs Historie. Slutningsheftet. Kbh. 1865.
- Philologus, Zeitschr. f. d. class. Alterth., herausgeg. v. E. v. Leutsch. 21. Jahrg. Göttingen 1864.
- † Pingel, J. V., De gigantibus fabularum Græcarum disputation. Hauniae 1864. (Doctordisp.)
- Plenge, I. C. L., Anvisning til Udarbejdelser i Modersmaalet. Kbh. 1863.
- Revue des deux mondes. 33e année. Paris 1864.
- Rosenhoff, C. E. og C., Den virkelige Faust og Phantomerne. Kbh. 1864.
- Runeberg, J. L., Samlade Arbeten. V. Helsingfors 1864.
- Samling af Love og Anordninger m. v. af mere alm. Interesse, udg. efter Indenrigsministeriets Foranstaltning. 1683—1784.—1860—64. 4. H. Kbh. 1865.
- Samling af Rescripter, Resolutioner samt collegiale og ministerielle Skrivelser af mere alm. Interesse fra 1660 til 1860. Ved Th. Linde, P. Schørring og O. Algreen-Ussing. 2. B. 5—7. H. Kbh. 1864.
- Shakspeare's, W., dramatiske Værker, overs. af E. Lembecke. 1. H. Kbh. 1865.
- Spruner, K. v., Historisch—geogr. Hand-Atlas. 2. u. 3. Abth. Gotha 1854—55.
- Staël, Mad. de, Corinne ou l'Italie. Paris 1863.
- Steen, A., Grundtræk af Sandsynlighedsregningen. Kbh. 1864.
- † Stephani, H., thes. linguæ græcæ. V. I. fasc. 13. — V. VIII. fasc. 8. Paris.
- Stieler, A., Hand-Atlas. Neue Bearbeitungen aus d. Jahren 1863 u. 1864. Gotha 1864—65.
- † Strunk, A., Samlinger til en beskrivende Catalog over Portraiter af Danske, Norske og Holstenere. 1—3. H. Kbh. 1863—64.

- Sturlesøn, Snorre, Norges Konge-Krønike, fordansket af N. F. S. Grundtvig. 6—10. H. Kbh. 1864—65.
- † Tabelværk, Statistisk, 3. Række. 3. B. Kbh. 1864.
- † Tidsskrift, Historisk, 3. Række, udg. af d. danske hist. Forening. 2. B. 2. H. Kbh. 1863.
- ” Matematisk. 1864 Nr. 5—12. — Anden Række. 1. Aarg. 1—3. H. Kbh. 1865.
- ” Nordisk Universitets-. 9 Årg. 2. H. 1864. Lund. — 9. Aarg. 3. H. 1863. Christiania. — 10. Aarg. 1. H. 1864. Kbh.
- ” f. Philologi og Pædagogik. 5. Aarg. 4. H. — 6. Aarg. 1—2. H. Kbh. 1864—65.
- ” f. Physik og Chemi. 3. Aarg. 2—12. H. — 4. Aarg. 1. H. Kbh. 1864—65.
- Trap, J. P., Statistisk-topogr. Beskr. af Hertugd. Slesvig. 8—9. H. Grundtegninger af Kjøbstæderne. 7. H. Kbh. 1864.
- Ugeblad for den evangeliske Kirke. Udg. af H. Scharling. Nr. 1—23. Kbh. 1865.
- Ugeskrift, Evangelisk. 2. Række. 11. B. Kbh. 1864.
- Ussing, J. L., De lærde Skolers Undervisningsplan og de levende Sprogs Stilling i samme. Kbh. 1864.
- Weisser, L., Bilder-Atlas z. Stud. der Weltgeschichte. 28—30. Lief. Stuttgart.
- Wiese, L., Das höhere Schulwesen in Preuszen. Berlin 1864.
- Worm, O., 10 Breve til Student I. C. Schmidt. (Manuscript; Gave fra Hr. Pastor Schmidt i Thyrssted.)
- Worsaae, J. J. A., Om Slesvigs eller Sønderjyllands Oldtidsminder. Kbh. 1865.
- Ørsted, A. S., Frilands-Trævæxten i Danmark. 1. H. Kbh. 1864.

Desuden har Bibliotheket gjennem Ministeriet modtaget Programmer fra de danske, norske og svenske lærde Skoler og høiere Realskoler henholdsvis for 1864, 1863 og 1863—64.

2. Discipelbibliotheket

har i dette Aar havt følgende Tilvæxt:

Achard, A., Det stille Vand, oversat af I. C. Magnus. Kbh. 1860.

- Aftenlæsning, et underholdende Maanedsskrift. 9. B. 5—6. H. — 10. B. — Ny Række, 1. B. 1—3. H. Kbh. 1864—65.
- Andersen, C., Reisebilleder. Kbh. 1864.
- a—ø, Ente-Jægerne, en Skizze. Kbh. 1861. (Gave fra Hr. Adj. Bøggild.)
- Bell, Currer, Shirley. Overs. fra Engelsk af F. Bræmer. 1—2. D. Kbh. 1850—51.
- Bjørnson, Bjørnstjerne, Maria Stuart i Skotland. Kbh. 1864.
- Bianc, L., Julirevolutionens Historie. Ved I. C. Magnus. Kbh. 1841.
- Blessington, Grevinden af, Marmaduke Herbert. Overs. fra Engelsk af F. Bræmer. 1—2. D. Kbh. 1854.
- Bremer, F., Nina. Efter det Svenske ved I. R. Reiersen. 1—2. D. Kbh. 1836—37.
- „ Livvet i gamla Verlden. 1—4. D. Stockholm 1860—61.
- Cervantes Saavedra, Miquel de, Don Quixote. Oversat af C. D. Biehl. 2. Udg., revid. af F. L. Liebenberg. 4—10. H. Kbh. 1864—65.
- Cooper, Conanct. Overs. ved F. Schaldemose. 1—7. H. Kbh. 1831.
- „ Banditten. Ved F. Schaldemose. 1—6. H. Kbh. 1832.
- „ Colonisterne. Overs. af A. C. Clausen. 1—3. H. Kbh. 1834.
- „ Lionel Lincoln. Ved F. Schaldemose. 1—7. H. Kbh. 1835.
- „ Den sidste Mohicaner. Ved I. Riise. 1—2. D. Kbh. 1854—55.
- „ Spionen. Ved P. Saxild. 1—2. D. Kbh. 1855.
- „ Lodsens. Ved A. E. Boye. 1—2. D. Kbh. 1857.
- Cumings, Miss, Lampepudderen. Overs. af I. C. Magnus. 1—2. D. Kbh. 1854.
- Emerson, R. W., Menneskeheds Repræsentanter. Paa Dansk ved E. M. Thorson. Kbh. 1857.
- Ewald, H. F., Valdemar Krones Ungdomshistorie. 1—2. D. Kbh. 1865.
- Folkelæsning, Dansk. 3. B. 5—12. H. — 4. B. 1—4. H. Kbh. 1864—65.
- Fra alle Lande, Maanedsskrift. 1—5. H. Kbh. 1865.
- Gjørup, M., Asker Ryg, hist. Roman. Kbh. 1860.
- „ Fru Tove, hist. Roman. Kbh. 1861.
- Goldschmidt, M., Fortællinger og Skildringer. 2. B. 3. H. og 3. B. — Kbh. 1864—65.

- Goldschmidt, M., Breve fra Choleratiden. Kbh. 1865.
- Hahn, I. G. v., Nygræske Folkeeventyr, overs. af C. Winther. Kbh. 1864.
- Hauch, C., Fortælling om Haldor. Kbh. 1864.
- Hertz, H., Tre Lystspil. Kbh. 1865.
- Ingemann, B. S., Digte fra 1845 til Udgangen af 1861. Udg. af I. Galskjøt. Kbh. 1864.
- „ Samlede Eventyr og Fortællinger. 13. B. Kbh. 1864.
- Israëli, d', Henriette Temple. Overs. af F. Bræmer. Kbh. 1840.
- „ Vivian Grey. Oversat ved F. Bræmer. Kbh. 1840.
- Katharine Ashton, overs. fra det Engelske. 1—3. D. Kbh. 1859.
- Lecomte, F., Krigen i Danmark 1864, overs. af C. E. Hall. Kbh. 1865.
- Lever, C., Familien Dodd paa Udenlandsreise, overs. af L. Moltke. 1—4. D. Kbh. 1854—55.
- Mayne Reid, Skarpskytterne, overs. af C. Birch. 1—2. D. Kbh. 1855.
- Moore, Th., Epicuræren. Ved I. C. Magnus. Kbh. 1844.
- Overskou, Th., Den danske Skueplads. 5 D. Kbh. 1864. (Gave fra Hr. Adj. Bøggild.)
- Paludan-Müller, Fr., Ungdomskilden. Kbh. 1865.
- P. P., Niels Juel. Kbh. 1865.
- Richardt, C., Nyere Digte. Kbh. 1864.
- Saintine, X. B., Picciola. Overs. af L. T. Kroyer. Kbh. 1843.
- Schott, W., Oldgrandskeren, overs. af L. Moltke. Kbh. 1864.
- Selmer, L., Sammenlignende Skildringer af Lande og Folk. Haderslev 1864.
- Stedmoder og Steddatter af Forfatteren til Livsbilleder o. s. v. Kbh. 1865.
- Sterne, L., Yoricks sentimentale Reise. Ved I. C. Magnus. Kbh. 1841.
- Sturlesøn, Snorre, Norges Konge-Krønike, fordansket ved N. F. S. Grundtvig. 6—10. H. Kbh. 1864—65.
- Thiele, I. M., Tre Folkesagns-Dramer. Kbh. 1864.
- Thomsen, A., Naturkræfterne i Menneskets Tjeneste. 6—9. H. Kbh. 1864.
- Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. 3. Række, 1. B. 2—4. H. — 2. B. 1—2. H. Kbh. 1864—65.
- Trollope, F., Tremordyn Cliff. Ved F. Bræmer. 1—2. D. Kbh. 1843.

Trollope, F., Enken Barnaby. Ved F. Bræmer. 1—2. D.
Kbh. 1844.

Worsaae, I. I. A., Den jyske Halvø og dens Fortidsminder.
Kbh. 1864.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar	37 Rd. 78 Sk.
Bidrag af Deltagerne	66 — 54 —
	<hr/>
Summa Indtægt	104 Rd. 36 Sk.

Udgift.

Indkjøbte Bøger og disses Indbinding	65 Rd. 27 Sk.
For Trykning af Tillæg til Fortegnelsen over Bogsamlingen	7 — 48 —
	<hr/>
Summa Udgift	82 Rd. 75 Sk.
	<hr/>
Beholdning	21 Rd. 57 Sk.

VI. Skolebeneficier og Legater.

Under 29de Octbr. f. A. samt 6te Marts d. A. approberede Ministeriet følgende Fordeling af Skolens Beneficier for indeværende Skoleaar:

I. Høieste Stipendium 50 Rd.: 1. P. Sveistrup. 2. A. G. Linde. 3. N. F. Stegmann. 4. P. T. Madsen.

II. Mellemste Stipendium 35 Rd.: 1. A. Kruse. 2. C. D. E. Fog. 3. H. I. Cohn. 4. V. A. Bruun. 5. M. I. Cohn. 6. I. C. Thorborg. 7. C. V. Boesen. 8. G. L. Jespersen.

III. Laveste Stipendium 20 Rd.: 1. M. H. Grabow. 2. F. L. Crone. 3. N. P. Jensen. 4. F. C. V. Bjerre. 5. S. Bjerre. 6. R. C. Ekeroth.

IV. Fri Undervisning: 1. H. L. Muth-Rasmussen. 2. O. N. Glarboe. 3. F. R. H. B. Bruun. 4. A. E. Rosendahl. 5. A. Dybdal. 6. L. L. Søderberg. 7. I. Cohn. 8. H. C. E. I. Bønneløkke. 9. C. G. Ritter. 10. E. Maar. — Extraordinaire Fripladser: 1. A. P. H. Birch. 2. L. F. Schmidt. 3. P. D. I. Müller. 4. A. C. Ekeroth.

V. Undervisning mod nedsat Betaling: A. Riber.

Det Davidsenske Legat, 2 Portioner paa 10 Rd. hver, tillagdes Disciplene A. V. Kruse og A. G. Linde.

Af det Flensborgske Legat tilkjendtes, overensstemmende med Fundatsen, efter fuldendt Aarsprøve 1864 efternævnte Disciple de vedføiede Flidsbelønninger:

P. Sveistrup: Paludan-Müllers Adam Homo

A. G. Linde: Wilsters Oversættelse af Odysseen samt Mürers populaire Anthropologi.

O. N. Glarboe: Barfods Fortællinger af Fædrelandets Historie.

G. L. Jespersen: Oehlenschlägers udvalgte Digterværker.

N. C. M. Schandorff: Holbergs Comedier ved Levin.

I. L. Busch: Langes Haandbog i den danske Flora.

A. Dybdal: Holbergs Comedier ved Levin.

A. P. H. Birch: Ingemanns Valdemar Seier, Erik Menveds Barndom samt Erik og de Fredløse.

R. C. Ekeroth: Samme 3 Værker.

L. Schmidt: Danmarks Folkesagn ved Thiele, 1—3. D.

Understøttelse af Stipendieoverskuds-fonden bevilgedes 11 af Skolens forhenværende Disciple, nemlig stud. juris F. V. Grüner, stud. philol. G. P. H. Borch og stud. theol. T. Møller hver 60 Rd., stud. juris S. C. Sørensen, stud. theol. L. T. Mygind, stud. theol. J. Paludan og stud. juris H. F. Paludan hver 50 Rd., stud. theol. J. H. Leunbach, stud. med. J. C. Federspiel, stud. med. E. A. T. E. Søeborg og stud. juris C. D. Danielsen hver 40 Rd.

Under 9de Marts d. A. er af Ministeriet udfærdiget efterstaaende Bekjendtgjørelse om Forhøielse af Skolepengene ved de offentlige lærde Skoler i Kongeriget Danmark samt om Forandring i Reglerne for Beneficieuddelingen ved samme Skoler m. v.:

„Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det bchaget Hans Majestæt Kongen under 1ste d. M. allernaadigst at bifalde, at Bestemmelserne om Skolebetalingen og om Fripladsers Bortgivelse samt Pengestipendiens Uddeling ved de lærde Skoler i Danmark maa forandres saaledes:

1. De ved Kongelig Resolution af 13de April 1859 — Bekjendtgjørelse af 4de Mai næstefter — fastsatte Skolepenge forhøies, derunder indbefattet Lyse- og Brændepenge, ved Metropolitanskolen til 72 Rd. aarlig, og, naar flere Brødre søge Skolen, til 60 Rd. og 40 Rd., henholdsvis for 2den og 3die Broder, ved de andre lærde Skoler til 50 Rd. og, under samme Forudsætning, til 40 Rd. og 30 Rd., henholdsvis for 2den og 3die Broder.

Ved Rønne høiere Realskole bliver under Skolebetalingen at indbefatte de hidtil bestemte Lyse- og Brændepenge, saaledes at Skolepengene blive 31 Rd. aarlig, og, naar flere Brødre søge Skolen, for 2den Broder 23 Rd. og for 3die Broder 17 Rd. aarlig.

2. Det Antal Fripladser, som i Henhold til allerhøieste Resolution af 18de October 1849 -- Bekjendtgjørelse af 29de s. M. — kan tildeles Disciple i de lærde Skoler, nedsættes ved Metropolitanskolen til 5 Procent og ved de andre Skoler (Rønne høiere Realskole, der tillige giver lærd Undervisning, ikke medregnet) til en Sjattedel af det ved hvert Skoleaars Begyndelse i de enkelte Skoler værende Discipeltal.
3. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges allernaadigst til at uddele de til de lærde Skolers Disciple henlagte Pengestipendier ogsaa til de Disciple, som ikke have fri Skolegang.

Foranstaaende Bestemmelser træde i Kraft fra 23de August 1865 at regne, dog saaledes, at de Disciple, der allerede ere Gratister, beholde fri Skolegang, forsaaavidt de opfylde Betingelserne for at bevare Beneficiet, og at som Følge deraf den ovenfor givne Bestemmelse om Indskrænkning af Fripladserne først fuldstændig kommer til Anvendelse, naar det dertil fornødne Antal af de allerede bortgivne Fripladser ved de enkelte Skoler ere blevne ledige.

Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende.“

VII. Udtog af Skolens Regnskaber

for Aaret fra 1ste April 1864 til 31te Marts 1865.

A. Den egentlige Skolekasse.

	Indtægt.	Rd.	Sk.
1. Renter af Skolens Kapitalformue		94	„
2. Tiendeindtægter		1,626	34½
3. Horsens Kirkers Bidrag		100	„
4. Skolecontingenter		3,274	„
5. Stipendieoverskudsfondens Tilskud		1,500	„
6. Af Svanes Legat		800	„
7. For solgte Effecter		121	52
8. Ifølge Decision til Regnskabet for 1863—64 . .		20	12
9. Tilskud fra den almindelige Skolefond		8,025	„

Summa Indtægt 15,561 2½

	Udgift.	Rd.	Sk.
1. Lærernes Lønninger		11,417	32
2. Inspection og Tilsyn ved Gymnastikunder- visningen		150	"
3. Pedellens Løn		120	"
4. Lærernes Andel i Skolepengene		100	15
5. Timeundervisning		1,259	33
6. Tilskud til Bibliothek og videnskabelige Appa- rater		372	34 $\frac{1}{2}$
7. Bygningernes Vedligeholdelse		90	44
8. Leieudgift for Badelocale		20	"
9. Inventariets Vedligeholdelse		57	18
10. Brændselsfornødenheder		325	80
11. Belysningsfornødenheder		67	4
12. Byskatter		155	31
13. Regnskabsføringen		300	"
14. Forskjellige løbende Udgifter: Rd. Sk.			
a. Skoleopvartning (fouden Pe- dellens faste Løn)	20 —	" —	
b. Rengjøring	139 —	16 —	
c. Porto, Protocoller, Skrivema- terialier og Afskrivning	85 —	88 —	
d. Programmer og Skolehøiti- deligheder	75 —	18 —	
e. Andre Udgifter	378 —	80 —	
		699	10
15. Ifølge Decision til Regnskabet for 1863—64 . .		10	28
	Summa Udgift	15,144	41 $\frac{1}{2}$
	Sammenholdes hermed Indtægten	15,561	2 $\frac{1}{2}$
	fremkommer som Overskud	416	57

B. Legaterne til Skolens Bibliothek.

Indtægt.			
1. Renter af en Statsobligation		"	48
2. Jordleie		70	"
3. Teilmanns Legat		20	"
4. Skolekassens Tilskud		400	"
	Summa Indtægt	490	48
Udgift.			
1. Underbalance fra Regnskabsaaret 1863—64 . .		39	11 $\frac{1}{2}$
2. Indkjøbte Bøger og disses Indbinding		398	42
	Lateris	437	53 $\frac{1}{2}$

	Rd.	Sk.
Transport	437	53 $\frac{1}{2}$
4. Den physiske Samling	2	29
5. Trykning af Bibliotekskatalogen	23	"
Summa Udgift	462	82 $\frac{1}{2}$
Sammenholdes hermed Indtægten	490	48
fremkommer som Overskud	27	61 $\frac{1}{2}$

C. Flensborgs Legat.

Indtægt.

1. Renter af en Statsobligation	"	48
2. Jordleie	64	"
Summa Indtægt	64	48

Udgift.

1. Underbalance fra Aaret 1863—64	7	73 $\frac{1}{2}$
2. Indkjøbte Bøger og dissers Indbinding	66	50
Summa Udgift	74	27 $\frac{1}{2}$
Sammenholdes hermed Indtægten	64	48
viser sig en Merudgift af	9	75 $\frac{1}{2}$

D. Stipendiefonden.

Indtægt.

1. Renter af Fondens Kapitalformue	463	77
2. Tilskud fra Stipendieoverskudsfonden	141	19
Summa Indtægt	605	"

Udgift.

1. Udbetalte Stipendier	95	"
2. Overført i Stipendieoverskudsfonden	510	"
Summa Udgift	605	"

E. Stipendieoverskudsfonden.

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige Aar	788	54 $\frac{1}{2}$
2. Renter af Fondens Kapitalformue	1,439	"
Lateris	2,227	54 $\frac{1}{2}$

		Rd.	Sk.
	Transport	2,227	54 $\frac{1}{2}$
3.	Tiendeindtægter	393	3 $\frac{1}{2}$
4.	Afgiften fra Hansted Hospital	226	5 $\frac{1}{2}$
5.	Andel af Svanes Legat	400	"
6.	Dauidsens Legat	20	"
7.	Overført fra Stipendiefonden	510	"
8.	Oplagspenge, udtagne af Sparekassen	240	"
	Summa Indtægt	4,017	16

Udgift.

1.	Afgivet til Skolekassen	1,500	"
2.	Udbetalte Stipendier	250	"
3.	Skatter af Tammestrupgaards Tiende for 1863	3	74
4.	Dauidsens Legat til to Disciple	20	"
5.	Oplagte Stipendier, afgivne til den alm. Skole- fond	500	"
6.	Tilskud til Stipendiefonden	141	19
7.	Understøttelse til 11 Studerende	540	"
8.	Regnskabsprocenter	57	62
	Summa Udgift	3,012	59
	Sammenholdes hermed Indtægten	4,017	16
	fremkommer som Overskud	1,004	53

Aarsprøven og Afgangsprøverne 1865

afholdes i følgende Orden:

I. Skriftlige Prøver.

Torsdagen den 22de Juni.

9—1. VII. Dansk Stil (I). 4—8. VII. Arithmetik.

Fredagen den 23de Juni.

9—1. VII. Latinsk Stil. 4—8. VII. Geometri.

Mandagen den 26de Juni.

9—1. VII. Dansk Stil (II). 4—8. VII. Latinsk Version.

Mandagen den 10de Juli.

8—10 $\frac{1}{2}$. III. Regning. 10 $\frac{1}{2}$ —1. IV S. Lat. Stil.

VI. Lat. Version. IV R. Regning.

II. Tydsk Version. I. Tydsk Version.

IV R. Eng. Stil. 3—6 $\frac{1}{2}$. VI. Dansk Stil.

8—11. VS. Dansk Stil. V R. Regning (I).

8—11 $\frac{1}{2}$. VR. Dansk Stil (I). 3—6. III. Dansk Stil.

3—5 $\frac{1}{2}$. VS. Lat. Stil. 3—5 $\frac{1}{2}$. II. Regning.

IV. Tydsk Stil.

Tirsdagen den 11te Juli.

8—10 $\frac{1}{2}$. V S. Lat. Version. 8—10. III R. Eng. Stil.

VI. Matematik. 8—11. III S. Lat. Stil og
Version.

IV S. Lat. Version. 8—11 $\frac{1}{2}$. VR. Dansk Stil (II).

II. Dansk Stil. 10 $\frac{1}{2}$ —1. V S. Tydsk Stil.

I. Regning. IV. Matematik.

2—5. VI. Lat. Stil. 2—4 $\frac{1}{2}$. VS. Matematik.

IV. Dansk Stil. III. Tydsk Stil

2—5 $\frac{1}{2}$. VR. Regning (II). I. Dansk Stil.

II. Mundtlige Prøver.

Mandagen den 10de Juli.

Syngestuen.	Syngestuen.
9—10½. VII B. Latin.	3—5. I A. Tydsk.
	5—7. I B. Tydsk.

Tirsdagen den 11te Juli.

Syngestuen.	Syngestuen.
9—10. VII B. Religion.	3—5½. II. Fransk.

Onsdagen den 12te Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11½. VI. Græsk.	9—11½. V S. Historie.
11½—1. V R. Tydsk.	11½—1. IV R. Historie.
3—5½. IV S. Græsk.	3—5. VI. Geographi.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. I A. Naturhistorie.	9—11½. III. Religion.
11—1. I B. Naturhistorie.	3—5½. II. Historie.
3—6½. V S. Mathematik.	6—7. III R. Engelsk.

Torsdagen den 13de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10½. VII B. Græsk.	9—11. VI. Historie.
11—12½. III S. Latin.	11—1. I A. Dansk.
4—4½. V R. Engelsk.	3—5. I B. Dansk.
4½—6. IV R. Engelsk.	
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. VS. Geographi.	9—12. IV. Fransk.
11½—1. VR. Geographi.	3—5½. III. Naturhistorie.
3—5½. II Religion.	

Fredagen den 14de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—12. VIIA. Latin.	9—11½. VI. Tydsk.

3—5. I B. Geographi.	3—6. III. Tydsk.
5—7. I A. Geographi.	6—6½. VII B. Hebraisk.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. V R. Matematik.	9—11½. IV S. Historie.
3—6. IV. Naturhistorie.	11½—1. IV R. Dansk.
	3—5½. V S. Græsk.

Løverdagen den 15de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11½. II. Dansk.	9—12. IV. Arithmetik.
3—5½. V S. Latin.	3—6. IV. Geographi.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11½. VI. Fransk.	9—11. V S. Tydsk.
11½—1. V R. Historie.	11—1. I B. Religion.
3—5½. III. Historie.	5—7. I A. Religion.

Mandagen den 17de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—12. VII A. Græsk.	9—12. VI. Matematik.
3—4. VII A. Hebraisk.	3—6. IV. Geometri.
4—6. V S. Religion.	
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. IV. Tydsk.	9—11½. III. Fransk.
3—5½. II. Naturhistorie.	11½—1. VII B. Historie.
	4—6½. III. Geographi.

Tirsdagen den 18de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11. VII A. Religion.	9—11½. II. Geographi.
11—1. I A. Historie.	3—5. VII A. Naturlære.
3—5½. VI. Latin.	6—7 VII B. Naturlære.

6te Læsestue.

9—10½. V R. Naturhistorie.

11—1. V S. Naturhistorie.

4—7. IV. Religion.

Onsdagen den 19de Juli.

Syngestuen.

8de Læsestue.

9—11. I B. Historie. 9—12. VII A. Matematik.

11—1. VI. Naturhistorie. 3—5½. II. Tydsk.

3—5½. IV S. Latin.

5½—7. VR. Dansk.

6te Læsestue.

9—11½. III. Dansk.

3—3½. V R. Fransk.

3½—6. V S. Fransk.

Torsdagen 20de Juli.

Syngestuen.

8de Læsestue.

9—12. VII A. Historie. 9—11½. VII B. Matematik.

6te Læsestue.

9—11. VI. Religion.

Torsdagen den 13de Juli, Eftermiddag Kl. 6—7, afholdes Sangprøven.

Fre dagen den 21de Juli om Formiddagen Kl. 9 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Løverdagen den 22de Juli om Formiddagen Kl. 11 bekjendtgjøres Prøvernes Udfald, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Onsdagen den 23de August begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte samt Enhver, som interesserer sig for Skolens Virksomhed.